

Protestantse Kerkbode

van / voor alle gemeenten van de Protestantse Kerk Nederland in de provincie Groningen.

Voortzetting van de Groninger Kerkbode.

Uitgave: Luinstra Uitgeverij b.v. - Veldstreek 15 - 9354 VA Zevenhuizen

2 GELOOFSGETUIGE

3 VOOR DE JEUGD

8 ARK WORDT
'VOEDSELBANK'

9 BOEKBESPREKING

OP WEG OM JEZUS TERUG TE WINNEN

Jan L. de Jong

Op donderdag 24 mei jl. gebeurde er in de Amerikaanse hoofdstad Washington iets heel bijzonders: leiders van verschillende kerkgenootschappen liepen in optocht naar het Witte Huis voor een wake bij kaarslicht, onder het motto: *Op weg om Jezus terug te winnen. Een belijdenis van geloof in een tijd van crisis* ('Reclaiming Jesus. A Confession of Faith in a Time of Crisis'). Het doel van deze optocht was om duidelijk te maken aan de hoofdbewoner van het Witte Huis – de president van de Verenigde Staten – dat hij in zijn beleid en gedrag onder een christelijk mom dwars ingaat tegen de belangrijkste normen en waarden van de Bijbel. Op de achtergrond speelt mee dat veel Evangelische kerkgenootschappen pal achter de president staan en bereid zijn (heel) veel door de vingers te zien, zolang deze maar werkt aan een strengere abortuswetgeving. Uit peilingen blijkt, bijvoorbeeld, dat in 2011 70% van de Evangelicalen vond dat een president zou moeten aftreden vanwege immoreel gedrag in zijn privé leven. In 2016 – het jaar waarin de huidige president werd gekozen – vond nog maar 28% van hen dat dat moet.

Aan de mars naar het Witte Huis ligt een document ten grondslag waarin de verschillende kerkgenootschappen hun bezwaren tegen het beleid en het optreden van de president opsommen. Elke paragraaf begint met de woorden: 'Wij geloven ...' en wordt gevolgd door een alinea die begint met: 'Daarom keren wij ons tegen ...' De naam van de president wordt in het document niet genoemd, maar voor wie goed leest is dat niet nodig – in de woorden van Christus (Matteüs 13: 9) – 'Wie oren heeft om te horen, die hore.'

De Protestantse Kerkbode van Groningen hoeft zich niet met Amerikaanse zaken te bemoeien, maar hoeft evenmin te negeren wat er in de Verenigde Staten gebeurt. Want ook in Nederland kan een regering aantreden die ingaat tegen van alles waar onze kerkgenootschappen geloof en waarde aan hechten. Helemaal ondenkbaar is deze mogelijkheid niet.

Toen de PVV enkele jaren geleden gedoogsteun gaf aan een kabinet met het CDA laaide er een discussie op over de vraag of de Kerken hierover een mening mochten of moesten geven. Die vraag geldt nog steeds: mogen of moeten de Kerken zich laten horen in politieke aangelegenheden? Gaat zo'n discussie niet in tegen de scheiding van Kerk en Staat?

Laat het duidelijk zijn dat ik met 'van zich laten horen' bedoel: binnen de grenzen van de wet. En laat ook duidelijk zijn dat ik niet bedoel dat kerkgenootschappen tot op de millimeter nauwkeurig voorschrijven welke denkbeelden politieke partijen moeten hebben en welke beslissingen zij moeten nemen, of dat Kerken hun leden een stemadvies moeten geven. Wat ik wel wil zeggen, is dat kerkgenootschappen hun geloofsidealen mogen, en zo nodig moeten laten klinken in de politieke arena. Als daar aanleiding toe is, moeten de Kerken in Nederland, net als nu de Amerikaanse Kerken, zich opwerpen als het (christelijk) geweten van het land. Zij mogen zich Jezus niet laten afnemen, maar moeten Hem en alles waar Hij voor stond willen behouden of – als het al heel ver is gegaan, zoals in de Verenigde Staten – terugwinnen.

Maar wat zouden we ervan vinden als niet (alleen) de christelijke Kerken bezwaar maken tegen het gedrag van een regering, maar ook Islamitische of andere religieuze genootschappen zich laten horen? Nederland is immers niet een uitsluitend christelijk land (evenmin, overigens, als de Verenigde Staten). Ook hier geldt: zolang dat binnen de grenzen van de wet gebeurt, mogen we daar geen bezwaar tegen maken, maar hoeven we dat ook niet te doen. Als het niet gaat om extremistische groepen (van welk geloof dan ook), lijkt het mij zelfs goed als andere religieuze genootschappen zich (ook) laten horen. Zij hebben evenzeer het recht gehoord en vertegenwoordigd te worden. Sterker nog: ik vermoed dat geloofsgenootschappen van uiteenlopende aard heel goed samen kunnen optrekken als het erop aankomt om politieke besluiten af te meten aan de levensregels van de verschillende geloven. Zorg, respect, eerlijkheid en rechtvaardigheid zijn waardes waarin de meeste geloven elkaar kunnen vinden, maar zijn tegelijkertijd waardes die in de politiek heel vaak het veld moeten ruimen voor geld en macht.

Het Amerikaanse document is weliswaar geschreven vanuit een christelijke visie, maar niet vanuit de opvatting dat het Christendom overheersend moet zijn. Het roept op tot respect jegens mensen die anders geloven en verwerpt vreemdelingenhaat. Mede daardoor overstijgt de waarde van dit document het hier en nu. Omdat het duidelijk zegt wat de Kerken geloven en hoe dat geloof zich moet 'vertalen' in de manier waarop wij ons leven leiden en politiek bedrijven, is het ook waardevol voor mensen in andere landen en in de toekomst.

Ik hoop van harte dat de Nederlandse Kerken aandacht zullen besteden aan dit indrukwekkende document. Het is geschreven onder leiding van het hoofd van de Episcopale Kerk, bisschop Michael B. Curry, die ook de preek hield tijdens de huwelijksplechtigheid van Prince Harry en Meghan Markle in Groot-Brittannië. Het is te vinden op: <http://www.reclaimingjesus.org/>

Jan L. de Jong (Groningen) is kunsthistoricus; hij is lid van het redactieteam